

**ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ”**

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра філософії та суспільних дисциплін

Затверджую
Директор ІННІСН

Яна РАЄВСЬКА

“31” жовтня 2026 р.

Схвалено на засіданні кафедри
філософії та суспільних дисциплін
Протокол № 1 від 31.08 2026р.
Завідувач кафедри

Тамара НИЧ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА»**

Спеціальності: загальноакадемічна дисципліна

Освітнього рівня: перший (бакалаврський) рівень

Освітньої програми: _____

Спеціалізація: _____

Київ МАУП 2026

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Яковенко Марина Леонідівна, доктор філософських наук, професор
кафедри філософії та суспільних дисциплін

(підпис)

Викладач:

Яковенко Марина Леонідівна, доктор філософських наук, професор
кафедри філософії та суспільних дисциплін

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри філософії та суспільних дисциплін

Протокол № __ від _____ 2026 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Основи академічного письма
Шифр та назва спеціальності	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	3 кредити / 90 год. Лекції: 14 год. Семінарські заняття: 20 год. Самостійна робота: 56 год.
Терміни вивчення дисципліни	3 семестр
Вид підсумкового контролю	Залік
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

<i>Яковенко Марина Леонідівна</i>	
Науковий ступінь	доктор філософських наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри філософії та суспільних дисциплін
Дисципліни, які викладає НПП	Основи академічного письма; етика та естетика
Напрями наукових досліджень	Естетика, філософія культури, етика, соціологія культури, соціологія молоді, соціологія масової комунікації
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=ENZAyVUAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	mlyakov07@gmail.com
Контактний тел.	+38-095-500-02-50
Телефон кафедри	71-71
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-filosofii-ta-suspilnih-disciplin/yakovenko.html

Анотація курсу. Курс «Основи академічного письма» пропонує ознайомлення здобувачів вищої освіти із принципами та правилами дотримання політики академічної доброчесності на прикладі вітчизняного й міжнародного досвіду; формування професійних компетентностей необхідних для засвоєння принципів академічної культури, що ґрунтується на засадах академічної чесності, прозорості та доступності якісної освіти в Україні; забезпечення їх необхідними знаннями та інструментами, оволодіння та оперування якими є необхідними для повноцінного функціонування у освітній спільноті, а також на ринку праці у майбутньому.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є оволодіння науковою термінологією; формування уявлення про роль і місце академічної доброчесності в системі вищої освіти; ознайомлення із нормативно-правовою базою з проблем дотримання норм академічної доброчесності; усвідомлення логіки дотримання принципів та правил академічної культури; оволодіння уміннями застосовувати знання з академічної доброчесності у навчальній, науковій та виховній роботі.

Мета курсу. Надання знань з основ академічного письма та професійної діяльності майбутнього фахівця, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та «Програми забезпечення якості освіти у ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом».

Завдання навчальної дисципліни: розкриття теоретичних і методологічних основ академічного письма як складової науково-дослідної та освітньої діяльності в умовах сучасних викликів розвитку вищої освіти та науки; засвоєння та формування як теоретичних знань щодо структури, жанрів і стилістики академічних текстів, так і практичних навичок застосування наукових стандартів письмової комунікації до конкретних потреб навчальної та науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти залежно від їх освітнього рівня та наукової спеціалізації; формування самостійного та критичного мислення, навичок аналізу, систематизації й інтерпретації наукової інформації, аргументації власної наукової позиції; розвиток культури академічного мовлення, дотримання принципів академічної доброчесності, коректного використання джерел і недопущення плагіату; визначення та опрацювання інших прикладних проблем, пов'язаних із підготовкою, оформленням і презентацією результатів наукових досліджень у вітчизняному та міжнародному академічному середовищі.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни. Курс «Основи академічного письма» вивчається на другому курсі, першому семестрі. Він об'єднаний із проблематикою інших дисциплін суспільного і гуманітарного блоку. В подальшому знання, які студенти отримують при

вивченні даного курсу, допомагають опановувати і розширюють інформацію з таких дисциплін як «Соціально-політичні студії», «Релігієзнавство», «Етика і естетика» «Основи правознавства» та ін.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані та науково-практичні завдання у сфері академічного письма й наукової комунікації, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних навичок створення, аналізу та редагування академічних текстів, дотримання принципів академічної доброчесності, використання сучасних методів роботи з науковою інформацією, а також аргументоване представлення результатів власних наукових досліджень в умовах невизначеності та сучасних викликів розвитку вищої освіти і науки.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність розуміти сутність, принципи та значення академічного письма як складової сучасної наукової та освітньої діяльності, роль академічної доброчесності, відповідальності та етичних стандартів у формуванні культури наукової комунікації. ЗК2. Здатність самостійно вирішувати навчально-дослідні та науково-практичні завдання, пов'язані з підготовкою, аналізом і вдосконаленням академічних текстів.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН1. Оцінювати особливості наукової комунікації та розуміти вимоги до академічного письма в сучасному освітньо-науковому середовищі. ПРН2. Проводити збір, аналіз і узагальнення інформації з різних наукових джерел, перевіряти її достовірність і коректно використовувати у власних академічних текстах. ПРН3. Виявляти глибоке розуміння техніки академічного письма та застосовувати її в навчальній і науково-дослідній діяльності відповідно до сучасних вимог і викликів.

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	Кількість годин			
		лек ц	сем.	сам.	Методи навчання
Змістовний модуль 1.Основні поняття, підходи і засади курсу.					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; дослідницький; інтерактивні методи (відпрацювання навичок); інноваційні методи навчання (компетентнісний; проєктно-дослідницький); кейс-метод.
Тема 1.	Концептуальні основи академічного письма. Логічні та лінгвістичні передумови знань про текст.	2	1	4	
Тема 2.	Основні категорії академічного письма. Культура оформлення наукового тексту	2	1	4	
Змістовний модуль 2. Формування академічної культури студента.					Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування,
Тема 3.	Академічна культура в закладі вищої освіти.	2	1	4	

Тема 4.	Академічна доброчесність і академічна нечесність.	2	1	5	оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); оцінювання кейс-завдань.
Тема 5.	Академічна доброчесність та її порушення. Кодекси честі.		2	4	
Тема 6.	Інтелектуальна власність та її порушення.	2	2	5	
Тема 7.	Плагіат у масовій культурі.	2	2	4	
Тема 8.	Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст.	2	1	4	
Тема 9.	Науковий стиль української мови: писемне мовлення.		2	5	
Тема 10.	Науковий стиль української мови: усне мовлення.		2	5	
Тема 11.	Мова ділових паперів: мистецтво самопрезентації.		1	4	
Змістовний модуль 3. Робота з джерелами. Укладання бібліографії.					
Тема 12.	Культура оформлення наукового тексту: цитування й покликання.		2	4	
Тема 13.	Культура оформлення наукового тексту: укладання бібліографії. Інформаційні технології на допомогу студенту.		2	4	
Модульна контрольна робота					
Всього:		14	20	56	
Форма контролю: залік					

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Основи академічного письма» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекцій, вивчення базової і додаткової навчальної та наукової літератури, періодичних видань, електронних та Інтернет-джерел; виконання практичних завдань (написання есе, рефератів, аналітичних та оглядових робіт, підготовка наукових текстів різних жанрів, редагування академічних текстів, підготовка результатів власних досліджень до виступів на науково-практичних конференціях, участь у конкурсах наукових робіт, підготовка та публікація наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та мультимедійних презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних наукових текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до всіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; інші види навчально-дослідної діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і на кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни «Основи академічного письма», методичними рекомендаціями до виконання завдань та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, модульні);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;
- самостійне виконання практичних завдань.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Разом
Робота на практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	20	20		40
Модульна контрольна робота	20	20		40
			20	20
Разом	40	40	20	100

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Основи академічного письма» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування, а саме, з вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів, з вибором кількох правильних відповідей, на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень, завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Основи академічного письма»:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» (А) ставиться за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% усіх завдань);
- оцінка «добре» (В) ставиться за виконання 80% усіх завдань;
- оцінка «добре» (С) ставиться за виконання 70% усіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) ставиться, якщо правильно виконано 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (Е) ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Вище наведені оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

- «А» – 18-20 балів;
- «В» – 16-17 балів;
- «С» – 14-15 балів;
- «D» – 12-13 балів.
- «Е» – 10-11 балів;
- «FX» – менше 10 балів.

Підсумковий контроль проводиться у формі **заліку** (письмово). Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума (проста або зважена) балів за змістовими модулями. Залік виставляється за результатами роботи здобувача освіти впродовж усього семестру. Рейтингова оцінка здобувача освіти складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних балів.

Здобувачі освіти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу:

- Відвідування занять є обов'язковою складовою оцінювання, за яку нараховуються бали.
- Усі завдання курсу повинні бути виконані та подані своєчасно.

- Порушення термінів без поважних виправдань призводить до зниження оцінки (75% від можливої максимальної кількості балів).
- Отримати додатковий кредит за пропущені заняття можна під час виконання завдань для самостійної роботи за консультацією викладача.
- Курс передбачає засвоєння та дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах.
- Доповіді та презентації мають бути оригінальними та виконаними самостійно, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

Курс «Основи академічного письма» передбачає засвоєння та неухильне дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтацію на запобігання плагіату в будь-яких його проявах. Усі письмові роботи (есе, реферати, аналітичні та оглядові роботи, наукові тексти, доповіді, презентації тощо) мають бути оригінальними та авторськими, логічно структурованими, не переобтяженими надмірним цитуванням і обов'язково супроводжуватися коректними посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, а також необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації

Основна (базова):

Навчальні підручники та посібники:

1. Колоїз Ж.В. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг, 2024.
2. Кісельова А.А., Завальська Л.В. Основи академічного письма: Навч. – метод. посібник. Одеса, 2023. Одеська юридична академія. Електр. видання
3. Костирко Т.М., Лавренкова С.В., Бондар І.В., Жигалкіна М.С. Академічно письмо. Навч. посібн. Миколаїв: Нац. ун-т кораблебудування, 2022.
4. Мартинюк О.М. Академічне письмо. Конспект лекцій. Луцьк, 2021.
5. Навч. Посібник. Академічне письмо. / Укладачі Ревуцька С.К., Зінченко В.М. - Кривий Ріг, 2019.
6. Основи академічного письма. Конспект лекцій / Уклад. Клименко Т.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2025.

Монографії, статті:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. – К.: Таксон, 2016. – 234 с. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К.: УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).
2. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права / С.В. Бондаренко. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. – 288 с.
3. Бралатан В.П. Професійна етика: навч. посіб. / В.П. Бралатан, Л.В. Гуцаленко, Н.Г. Здирко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 252 с. – С. 110–122.
4. Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей / Н.М. Бойченко // Софія. Гуманітарно-релігійнознавчий вісник. – К.: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2014. – № 1 (1). – С. 37–43.
5. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки».

Додаткова:

Електронні ресурси

1. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.
2. Етичний кодекс викладача та студента [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу]. – Назва з екрану. – Режим доступу: http://nung.edu.ua/files/attachment_news/etic_codex.pdf.
3. Кодекс честі викладача державного вищого навчального закладу [Криворізький національний університет]. – Назва з

екрану. — Режим доступу:
ktu.edu.ua/uploads/files/.../kodex_vykladacha.doc.

4. Кодекс честі Національного технічного університету України - КПІ. — Назва з екрану. — Режим доступу: <http://kpi.ua/code>.
5. Про Етичний кодекс ученого України. — Назва з екрану. — Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.